

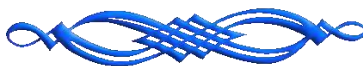
бібліотека може розповідати про свої цінності, ініціативи, залучати волонтерів, партнерів, донорів і формувати коло однодумців.

Айдентика допомагає бібліотеці бути видимою, зрозумілою і значущою. У добу цифрових технологій саме виразні, змістовні й адаптовані до місцевого контексту візуальні образи можуть стати ключем до ефективної взаємодії з мешканцями міста чи села та розвитку бібліотеки як центру громадської активності. Синтез різноманітних айдентик формує візуальну культуру. Вона не просто важливий складник сучасного життя, а найважливіша культура, у якій ми мусимо орієнтуватися [1, с. 15].

Отже, створення впізнаваної та етичної айдентики є першим кроком до результативної та ввічливої комунікації з громадськістю. Важливо підкреслити, що сьогодні і студенти активно долучаються до співпраці з міськими бібліотеками, тим самим створюючи модерну візуальну мову.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойлен А.Л. Візуальна культура / Алексіс Л. Бойлен. Пер. з англ. Г.Лелів. Київ : ArtHuss, 2021. 208 с. (Серія “MIT Press. Що варто знати про...”).
2. Ейрі Д. Лого Дизайн Любов: Посібник зі створення довершеної айдентики бренду. Друге видання / Девід Ейрі. Пер. з англ. Н.Михайлишина. Київ : ArtHuss, 2024. 232 с.
3. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова / Гевін Емброуз, Найджел Оно-Біллсон; пер. з англ. Л. Базь, Р. Дзюба, Т. Кривов'яз. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с. (Серія “Креативна кар'єра”).
4. Лаптон Е., Філліпс Дж. К. Графічний дизайн: Нові основи. Друге видання, змінене і доповнене / Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філліпс. Пер. з англ. І.Михайлишина. Київ : ArtHuss, 2020. 264 с.
5. Айдентика бібліотек Києва: як це працюватиме. URL: <https://surl.lt/rxzkft>

Вікторія ХРУПАЛО,
студентка Тернопільського кооперативного
фахового коледжу
viktoriahрупало@gmail.com
Науковий керівник – **Оксана ПОБЕРЕЙКО,**
викладач-методист Тернопільського
кооперативного фахового коледжу
Тернопіль, Україна

Victoria KHRUPALO,
Student of the Ternopil
Cooperative Professional college
Scientific supervisor – **Oksana POBEREYKO,**
Lecturer-Methodologist Ternopil Cooperative
Professional College Ternopil,
Ternopil, Ukraine
viktoriahрупало@gmail.com

СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОЇ МІФОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРІ ЗАКЛАДУ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ SYMBOLISM OF UKRAINIAN MYTHOLOGY IN THE MODERN INTERIOR OF A CATERING ESTABLISHMENT

Сучасне міське середовище вимагає не лише функціональних, а й емоційно наповнених просторів, здатних формувати глибший зв'язок із відвідувачами. Особливо виразно ця потреба проявляється в інтер'єрах закладів громадського харчування, зокрема пекарень, які дедалі частіше позиціонуються не просто як місце купівлі продукції, а як своєрідний простір вражень. У таких інтер'єрах відвідувач очікує не лише комфортних умов, а й унікальної атмосфери, що запам'ятовується та формує бажання повернутися. Саме тому інтеграція концептуального дизайну, символізму та художніх акцентів у просторове рішення подібних просторів набуває особливої актуальності.

В межах дизайнерських пошуків здійснено спробу поєднати архітектурно-дизайнерське рішення з авторським творчим баченням, що дозволяє надати інтер'єру пекарні індивідуальності та глибшого змісту. Запропонований підхід ґрунтується на ідеї занурення відвідувача в казкову міфологічну атмосферу, яка асоціюється з природними мотивами та національними образами. Такий напрям відповідає сучасним тенденціям у дизайні, що відзначаються міждисциплінарністю, емоційністю та культурною рефлексією.

Як зазначає Анастасія Панченко у своїй праці «Інтер'єр як мистецтво комунікації»: «Сучасний інтер'єр має не лише організовувати простір, а й вести діалог із відвідувачем, зчитуватись як текст, що викликає емоції, спогади або асоціації» [4, с.56]. Такий підхід актуалізує важливість символічного й емоційного навантаження в дизайні, особливо в закладах, де атмосфера відіграє вирішальну роль у формуванні позитивного досвіду.

Особливу увагу в процесі проектування приділено гармонійному поєднанню функціонального зонування з мистецькими акцентами, які виступають не лише декоративним елементом, а й носіями символічного навантаження. Це дозволяє створити інтер'єр, у якому кожна деталь має зміст і працює на формування єдиного наративу простору.

Вибір об'єкта дослідження — пекарні Pekker, розташованої в історичному центрі Тернополя, на вулиці Валовій, 1 — зумовлений не лише вигідним розташуванням закладу, а й потенціалом простору для реалізації художньої концепції. Існуючий інтер'єр потребує оновлення через стилістичну нейтральність, відсутність виразних акцентів та неефективне просторове використання, що робить завдання редизайну як технічно, так і естетично виправданим.

Таким чином, актуальність даного дослідження є незаперечною з огляду на потребу у створенні середовищ нового типу — естетично продуманих, змістовно насичених і візуально привабливих. У центрі уваги — не лише комфорт, а й досвід, емоція, образ. Саме ці складники стають основою інтер'єру, здатного привертати увагу, надихати й залишатися у пам'яті.

Українська міфологія — це багатий пласт народної духовної спадщини, який відображає архаїчний світогляд, уявлення про природу, космос та місце людини у світі. Вона є складовою частиною загальнослов'янської міфології, однак має низку унікальних рис, зумовлених географічним розташуванням, історичними подіями, а також культурними впливами інших етносів, що проживали на території України.

Ці особливості виявляються в образах духів природи, уявленнях про потойбіччя, системі культів та обрядовості, що формувалися протягом століть. Українська міфологія тісно переплетена з фольклором і віруваннями, які збереглися до нашого часу в обрядах, казках та народних піснях [2, с. 5].

Особливістю української міфології є глибокий зв'язок із природою: ріки, ліси, гори, поля і небо сприймаються як живі, одухотворені сутності. Міфічні образи українського фольклору тісно пов'язані з явищами навколишнього світу — зміною пір року, сільськогосподарськими циклами, природними стихіями. Серед основних персонажів — домовик, русалка, лісовик, водяник, чугайстер, перелесник та, звісно, мавка — один із найпомітніших і найсуперечливіших образів.

Мавка постає як дух природи, найчастіше лісу, водночас прекрасна й небезпечна. Її зображення варіюються залежно від регіону: іноді вона — лагідна, сумна дівчина з довгим розпущеним волоссям, яка шукає кохання або справедливості; іноді — підступна істота, що може завести людину в лісову глушину, спричинити смерть або зникнення. Така подвійність символізує саму природу — чарівну й щедрю, але непередбачувану й сувору. Образ мавки відіграє велику роль в українській міфології, оскільки поєднує у собі ідею краси, втрати, містики й нерозривного зв'язку людини з лісовим світом [1, с. 88].

Ще одна важлива особливість — це символізм кольорів, форм і візерунків у міфології, які часто відображалися у народному мистецтві, зокрема в орнаментах на тканинах, кераміці, розписах. Кожен символ мав своє значення: наприклад, восьмипроменева зірка символізувала світло і життєву силу, а коло — вічність і циклічність буття.

Міфологічна система українців була нерозривно пов'язана з календарними обрядами та святами, які визначали ритм життя і підтримували зв'язок із предками та природою. Це надавало міфології не лише релігійного, а й соціально-культурного значення.

Як пише дослідник В. Скуратівський: «Українська міфологія — це унікальний світ символів і образів, які несуть у собі глибокий смисл, пов'язаний з природою, космосом і духовними цінностями народу» [5, с. 45].

Дизайн інтер'єру пекарні виконує не лише естетичну функцію, а й створює атмосферу, яка підсилює емоційне сприйняття відвідувачів. Особливо це важливо для закладів, що прагнуть вирізнитися на тлі типових інтер'єрів та стати чимось більшим, ніж просто місцем продажу хлібобулочних виробів.

У даному проєкті розроблено концепцію інтер'єру пекарні, що поєднує мінімалізм і природність із мотивами української міфології. Основна ідея — відтворення атмосфери міфологічного лісу, де кожен елемент інтер'єру ніби оживляє казкову історію, сповнену духу природи та стародавньої магії. У зв'язку з цим, у просторі пекарні використовується природна палітра кольорів: різні відтінки зеленого, коричневого, бежевого, а також приглушений білий, сірий і чорний. Всі кольори наближені до природних, щоб не створювати штучного враження, а навпаки — підкреслити гармонію з навколишнім світом.

Основним матеріалом є дерево — для меблів, стінових панелей, декору. Поверхні залишаються матовими або з легкою текстурою, аби не порушувати загальну природну м'якість. Додатково використовується камінь, зокрема у вигляді підлоги, стилізованої під кам'яну доріжку, що викликає асоціацію з

лісовими стежками. У декорі присутня велика кількість рослин — як живих, так і стабілізованих, що підвішуються у кашпо, ростуть із вмонтованих конструкцій або прикрашають полиці. Світильники нагадують ліхтарі або світлячки, з м'яким теплим світлом, що сприяє створенню затишної атмосфери. Зонування залишається вільним і логічним: виділена зона для замовлень, зручне місце для очікування, а також кілька столиків для споживання на місці — усе це оформлене в єдиній стилістиці. Такий дизайн відповідає сучасним тенденціям у проєктуванні комерційних просторів, де важливу роль відіграє сенсова наповненість інтер'єру [3, с. 116].

Окремим композиційним акцентом простору стане авторська картина, виконана акриловими фарбами, яка гармонійно доповнить загальну ідею. Її сюжет повністю відповідає стилістиці інтер'єру — це казковий міфологічний ліс, в якому живуть істоти зі слов'янських легенд. Центральний образ — Мавка, також на картині зображені інші персонажі української міфології. Композиція вибудована так, щоб погляд глядача мимоволі подорожував крізь хащі, відкриваючи нові деталі: тварин, символи, квіти. Вона не лише прикрасить інтер'єр, а й посилить емоційне сприйняття простору, зробивши його унікальним і пам'ятним. Така робота підсилює асоціації з теплом, фантазією, глибиною національної культури — саме тією атмосферою, яку покликана створити ця пекарня.

Використання художніх елементів у громадських просторах дедалі частіше розглядається не просто як декор, а як інструмент емоційного впливу, що формує впізнаваність і характер закладу [6].

Таким чином, дизайн-проєкт пекарні в стилі мінімалізму з екоакцентами та елементами міфологічного лісу поєднує естетику, функціональність та глибоку культурну ідею. Використання природних матеріалів, символічних образів та авторської картини створює неповторну атмосферу, що залишає у відвідувачів яскраве враження та бажання повернутися знову. Адже українська міфологія з її живою символікою та казковими образами є багатющим джерелом натхнення для сучасного мистецтва і дизайну, оскільки дозволяє поєднати традиції з новими формами творчості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гнатюк В. Нарис української міфології. Київ: Либідь, 2000. 192 с.
2. Дей О. І. Українська міфологія. Київ: Либідь, 1997. 256 с.
3. Лісовець Л. М. Інтер'єр: основи композиції. Львів: Каменяр, 2020. 192 с.
4. Панченко А. Інтер'єр як мистецтво комунікації: емоції, образи, простір. Київ: ArtHuss, 2019. 144 с.
5. Скуратівський В. Українська міфологія: традиції та символи. Київ: Видавництво “Дніпро”, 2018. 256 с.
6. “Як створити атмосферу закладу за допомогою дизайну інтер'єру” <https://www.idealismedia/design-v-interyeri-kavyarni-ta-pekarni/> (дата звернення 23.05.2025).

Вікторія ШОЗДА,
студентка спеціальності 022 Дизайн (Дизайн Середовища)